

PROGRAM RADA ZA 2008. GODINU

Sarajevo, januara/siječnja 2008. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	3
2.	MISIJA, VIZIJA I POLITIKA KVALITETA.....	4
3.	PREGLED PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI U 2007. GODINI U OBLASTI TRŽIŠTA RADA I ZAPOŠLJAVANJA.....	6
4.	OSIGURANJE ZA SLUČAJ NEZAPOSLENOSTI I SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA.....	8
5.	AKTIVNA POLITIKA ZAPOŠLJAVANJA.....	8
5.1.	SUFINANSIRANJE ZAPOŠLJAVANJA DUGOTRAJNO NEZAPOSLENIH OSOBA.....	9
5.2.	SUFINANSIRANJE ZAPOŠLJAVANJA POSEBNIH GRUPA NEZAPOSLENIH OSOBA.....	10
5.3.	SUFINANSIRANJE ZAPOŠLJAVANJA MLADIH OSOBA BEZ RADNOG ISKUSTVA.....	10
5.4.	SUFINANSIRANJE OBUKE I PREKVALIFIKACIJE (STICANJA NOVIH ZNANJA, VJEŠTINA I ZANIMANJA) RADI ZAPOŠLJAVANJA KOD POZNATOG POSLODAVCA	11
5.5.	JAVNI RADOVI.....	12
5.6.	OBUKA I PRIPREMA NEZAPOSLENIH ZA POKRETANJE BIZNISA.....	13
5.7.	PROGRAM SAMOZAPOŠLJAVANJA I ZAPOŠLJAVANJA POV RATNIKA.....	13
5.8.	SAJAM / BERZA RADA I ZAPOŠLJAVANJA	14
5.9.	ZAJEDNIČKI PROGRAMI SA DRUGIM INSTITUCIJAMA I USTANOVAMA	14
5.9.1.	DRUGI PROJEKAT PODRŠKE ZAPOŠLJAVANJU (SESP).....	14
5.9.2.	FINANSIRANJE POTICAJA ZAPOŠLJAVANJA IZ SREDSTAVA REVOLVINGA... ..	15
5.9.3.	FINANSIRANJE POTICANJA ZAPOŠLJAVANJA DEMOBILISANIH BORACA/RAZVOJAČENIH BRANITELJA IZ SREDSTAVA REVOLVINGA	16
5.9.4.	PROGRAM MJERA ZA SOCIJALNO ZBRINJAVANJE ZAPOSLENIKA KOJI ĆE U PROCESU PRIVATIZACIJE, STEĀAJA, LIKVIDACIJE I RESTRUKTURIRANJA PODUZEĆA OSTATI BEZ POSLA.....	16
5.9.5.	PROGRAM ZAPOŠLJAVANJA MLADIH U BOSNI I HERCEGOVNI	17
5.10.	PROFESIONALNA ORIJENTACIJA.....	17
5.11.	ISPITIVANJE TRŽIŠTA RADA.....	18
5.12.	AKTIVNA SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA.....	18
5.13.	PROJEKAT STRUĀNOG USAVRŠAVANJA LJUDSKIH POTENCIJALA U FEDERALNOM ZAVODU I KANTONALNIM SLUŽBAMA ZA ZAPOŠLJAVANJE... ..	19
5.13.1.	CENTAR ZA OSPOSOBLJAVANJE STRUĀNIH RADNIKA I ZA RAZVOJ I IMPLEMENTACIJU MJERA AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA.....	19
5.14.	„USPJET ĀU“ – PILOT PROJEKAT AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA... ..	19
5.15.	TRŽIŠNO ORIJENTIRANI RAZVOJ ORGANSKE POLJOPRIVREDE I STVARANJE RADNIH MJESTA U BOSNI I HERCEGOVINI – PILOT PROJEKAT AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA.....	20
6.	INFORMIRANJE	21

1. UVOD

Zaposlenost je jedan od ključnih interesa Federacije Bosne i Hercegovine i predstavlja bitan indikator ekonomskog i socijalnog stanja. U narednom periodu zaposlenost će biti predmet od zajedničkog interesa, a borba protiv nezaposlenosti suštinski zadatak svih faktora u društvu.

Shvatajući važnost i suštinu problema nezaposlenosti, a radi njegovog rješavanja, Federalni zavod za zapošljavanje će u 2008. godini putem kantonalnih službi za zapošljavanje provoditi mjere aktivne politike zapošljavanja za posebne kategorije nezaposlenih osoba. Mjere će uglavnom biti usmjerene na subvencioniranje zapošljavanja teško zapošljivih kategorija nezaposlenih osoba, povećanje mogućnosti zapošljavanja, razvoj poduzetništva, poboljšanje prilagodljivosti nezaposlenih osoba promjenama na tržištu rada i stvaranju jednakih mogućnosti pristupa tržištu rada za sve.

Također, Federalni zavod za zapošljavanje će svoje djelovanje, politiku zapošljavanja i Program rada za 2008. godinu bazirati na smjernicama Evropske unije, Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i sistemu upravljanja kvalitetom i pokušati da prati Evropsku strategiju zapošljavanja, te na taj način dati svoj doprinos evropskom putu Bosne i Hercegovine.

Evropskom strategijom zapošljavanja iz 2003. godine definirane su nove smjernice o zapošljavanju koje je Vijeće Evrope usvojilo na junskom zasjedanju 2003. godine u Solunu. Kao i ranije iz Lisabona, nove smjernice zemljama članicama služe kao osnova pri izradi nacionalnih akcionih planova zapošljavanja.

Na zasjedanju u Solunu usvojeno je deset smjernica:

1. *Aktivne i preventivne mjere za nezaposlene i neaktivne osobe*
2. *Stimuliranje poduzetništva i promocija otvaranja novih radnih mjesta*
3. *Reagiranje na promjene i mobilnost na tržištu rada*
4. *Stimuliranje razvoja ljudskih resursa i doživotnog učenja*
5. *Povećanje ponude ljudskog kapitala i promocija aktivnog starenja*
6. *Ravnopravnost spolova*
7. *Integracija i borba protiv diskriminacije na tržištu rada*
8. *Jačanje privlačnosti rada – rasterećenje plata*
9. *Pretvaranje neprijavljenog rada u redovno zaposlenje*
10. *Otklanjanje regionalnih razlika u zapošljavanju.*

Na osnovu novih smjernica, po utvrđenoj proceduri i metodologiji, zemlje članice izrađuju godišnje nacionalne akcione planove zapošljavanja.

Iako u našoj zemlji još uvijek ne postoje dokumenti kao što su Nacionalna politika zapošljavanja i Nacionalni akcioni plan zapošljavanja, te iako Bosna i Hercegovina još nema status zemlje kandidata, postoji nekoliko razloga koji su motivirali Federalni zavod za zapošljavanje da pristupi izradi Programa rada na temelju tih smjernica. Jedan od njih je što će u narednom periodu u Bosni i Hercegovini najveći značaj i apsolutni prioritet biti prilagođavanje standardima Evropske unije i procesu evropskih integracija, a stopa nezaposlenosti i zaposlenosti je veoma bitan indikator koji se upoređuje sa evropskim standardima.

Kako politika zapošljavanja i evropski socijalni model predstavljaju jedan od ključnih stubova Evropske unije, to je sa tog stanovišta od interesa za Bosnu i Hercegovinu, dakle i Federaciju Bosne i Hercegovine, da što prije uskladi svoju politiku zapošljavanja sa politikom Evropske unije.

Sigurno je da se za mjere aktivne politike zapošljavanja mora angažirati mnogo više sredstava od onih koja se u ovoj situaciji mogu obezbijediti. Naročito je proces finansiranja mjera aktivne politike zapošljavanja doveden u pitanje nakon nagomilanih socijalnih aktivnosti u službama za zapošljavanje, čime se gubi aktivna i razvojna komponenta i funkcija tih ustanova. Također, politika zapošljavanja bi se morala posmatrati kao integralni dio ostalih razvojnih politika, te je neophodno uključivanje svih subjekata radi njene uspješne realizacije.

Najkvalitetniji način povećanja zaposlenosti je otvaranje novih radnih mjesta na osnovu ekonomskog rasta i razvoja. Zato je potrebno raditi na razvoju ljudskih potencijala, koji su prepoznati kao ključni pokretač ekonomskog razvoja modernog društva, što je i zaključak Lisabonskog samita o zapošljavanju. Kada je uključivanje društvenih subjekata u pitanju, potrebno je veće angažiranje lokalne samouprave na finansiranju realizacije politike zapošljavanja, kao što je to i praksa u svijetu.

Brži privredni rast i direktne domaće i strane investicije najbolji su generatori za otvaranje novih radnih mjesta, ali za koja je neophodna kvalificirana radna snaga.

Treba naglasiti da su sa evidencije nezaposlenih do oktobra 2007. godine u Federaciji BiH brisane 86.804 osobe, od čega su zaposlene 50.144 osobe, dobrim dijelom zahvaljujući primjeni aktivnih mjera, posredovanju u zapošljavanju, primjeni Pravilnika o evidenciji u oblasti zapošljavanja, kao i akciji suzbijanja rada na crno. Međutim, na evidenciju kantonalnih službi za zapošljavanje u istom periodu pristiže 95.779 novih nezaposlenih osoba, pretežno novoprijavljenih demobilisanih boraca (23.082), osoba koje su u toj školskoj godini završile svoje formalno obrazovanje, kao i osoba koje ostaju bez posla u firmama koje su pod stečajem.

Situacija je usložnjena strukturom nezaposlenih osoba. Naime, raste učešće teže zapošljivih osoba (dugoročno nezaposlenih, osoba sa invaliditetom, osoba bez kvalifikacija, osoba bez ikakvog radnog iskustva). Stoga će se Program rada za 2008. godinu usmjeriti na povećanje zapošljivosti tih osoba.

U 2008. godini kroz ove programe pokušat će se zaposliti više osoba smanjenim finansijskim izdvajanjima po jednoj osobi.

U narednom periodu je potrebno dati podršku i poticaj razvoju savremenih radno-intenzivnih djelatnosti koje imaju tradiciju u Bosni i Hercegovini, relativno obučenu radnu snagu i angažiraju manje sredstava za otvaranje novih radnih mjesta.

Pravno uređenim privrednim okruženjem, kvalitetnim mjerama ekonomske politike, poticajnom politikom u zapošljavanju otvorit će se prostor za intenzivnija ulaganja i novo zapošljavanje.

2. MISIJA, VIZIJA I POLITIKA KVALITETA

U 2008. godini djelovanje Federalnog zavoda za zapošljavanje će biti usmjereno na kreiranje pozitivnog okruženja mobilizacijom raspoloživih potencijala uz unapređenje, jačanje i promociju mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu s procesom priključenja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji, odnosno smjernicama Evropske unije, te uz primjenu konvencija Međunarodne organizacije rada i standarda upravljanja kvalitetom ISO 9001:2000.

U skladu s tim je i određena misija Federalnog zavoda za zapošljavanje:

- posredovati u zapošljavanju na tržištu rada
- obezbijediti odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama
- kreirati i realizirati programe i mjere aktivne politike zapošljavanja

- informirati sve zainteresirane o stanju u oblasti zapošljavanja.

U narednom periodu Federalni zavod za zapošljavanje će težiti ostvarenju vizije da, kao mjerodavna i uticajna institucija, svojim programima i mjerama aktivne politike zapošljavanja dostigne prihvatljivu stopu zaposlenosti i da obezbijedi odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama.

S tim u vezi definirana je i Politika kvaliteta Federalnog zavoda za zapošljavanje:

- da poslovni procesi budu usmjereni na sticanje povjerenja i zadovoljstvo svih zainteresiranih
- da se programi i mjere koje nudi temelje na stručnoj analizi tržišta rada
- da rad zasniva na zakonitom, transparentnom, nediskriminirajućem, stručnom i efektivnom provođenju politike zapošljavanja.

Svoju politiku kvaliteta Federalni zavod za zapošljavanje ostvaruje:

- primjenom savremenih principa poslovanja i zahtjeva međunarodnog standarda ISO 9001:2000
- stalnim stručnim usavršavanjem osoblja
- primjenom savremene informatičke podrške i ostalih resursa potrebnih za kvalitetno poslovanje
- praćenjem evropskih kretanja u oblasti zapošljavanja.

Federalni zavod za zapošljavanje će pratiti zahtjeve tržišta rada i trenutno stanje u oblasti zapošljavanja i nezaposlenosti u Federaciji Bosne i Hercegovine i na osnovu toga usmjeravati djelovanje na podizanje općeg nivoa osposobljenosti i motiviranosti stručnih radnika u kantonalnim službama za zapošljavanje u njihovom svakodnevnom radu, i u razvoj i implementaciju (novih) programa za nezaposlene osobe u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja.

S tim u vezi, radit će se na formiranju *Centra za razvoj i za realizaciju programa aktivne politike zapošljavanja uz razvijanje jedinstvene doktrine rada Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje.*

Osnivanjem Centra ostvarila bi se značajna efikasnost u planiranju, razvoju i uvođenju novih programa, jer bi svaki program prošao sve projektne faze, od početne ideje, izrade, pa do realizacije u praksi (na federalnom, kantonalnom i općinskom nivou), uz obaveznu evaluaciju rezultata.

Pored toga, postigli bi se sljedeći ciljevi:

- *Sistematizacija programa aktivne politike zapošljavanja, prema iskazanim potrebama*
- *Preglednost nad svim programima*
- *Jedinstven način rada*
- *Jedinstven sistem evaluacije*
- *Kontrola nad potrošnjom sredstava*
- *Izbor i razvoj kvalitetnih izvođača programa*
- *Visoka razina stručnog rada i usluga*
- *Prihvatanje pozitivnih iskustava i znanja iz inostranstva*
- *Fleksibilnost programa*
- *Početak (procesa) promjene svijesti kod šire javnosti o boljem razumijevanju i prihvatanju nezaposlenosti i svijesti kod nezaposlenih osoba, u smislu prihvatanja dijela odgovornosti za vlastitu nezaposlenost*

- *Poticajne mjere u okviru aktivne politike zapošljavanja će motivirati poslodavce da se i sami uključe u kreiranje novih radnih mjesta, a time i doprinijeti iznalaženju potrebnih investicija za privredni razvoj.*

Dugoročni ciljevi su:

- *Aktivno uključivanje nezaposlenih osoba i poslodavaca u većinu aktivnosti kantonalnih službi za zapošljavanje, uz postepeno smanjivanje rasta stope nezaposlenosti*
- *Postepeno smanjivanje stope nezaposlenosti prema mogućnostima privrede i zahtjevima tržišta rada*
- *Poticanje otvaranja novih radnih mjesta*
- *Povećanje kvaliteta radne snage u smislu postizanja veće fleksibilnosti, motivacije i spremnosti za rad, obuku i školovanje*
- *Sistematsko uključivanje teško zapošljivih grupa na tržište rada.*

Osim toga, insistirat će se na dosljednoj primjeni Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja, radi određivanja stvarne slike o nezaposlenima i utvrđivanja statusa nezaposlene osobe (ko aktivno traži posao) i generalne revizije evidencije nezaposlenih.

Federalni zavod za zapošljavanje će se, putem Federalnog ministarstva rada i socijalne politike i ostalih institucija, u narednom periodu pripremati za pristup fondovima Evropske unije. Obaveze u sferi tržišta rada, a time i zapošljavanja, rastu, ali se istovremeno potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju otvaraju nove mogućnosti rješavanja problema nezaposlenosti, jer će biti omogućen pristup finansijama Evropskog socijalnog fonda, kao glavnog strukturnog fonda Evropske unije, osnovanom za borbu protiv nezaposlenosti.

No, Evropski socijalni fond nije jedini fond koji se bavi ovom problematikom. Tu je i Instrument za predpristupnu pomoć (IPA), koji ima komponentu za razvoj ljudskih resursa za pripremu zemalja kandidata za Evropski socijalni fond.

U tom smislu, Federalni zavod za zapošljavanje od Vlade Federacije BiH očekuje informacije i podršku pri kandidovanju svojih projekata onim institucijama i fondovima koji će biti na raspolaganju zemljama u predpristupnoj fazi. Zato će biti potrebno da se u narednom periodu ispituju mogućnosti korištenja sredstava iz različitih fondova Evropske unije, a naročito iz sredstava Evropskog socijalnog fonda, i za to izvrše pripreme.

3. PREGLED PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI U 2007. GODINI U OBLASTI TRŽIŠTA RADA I ZAPOSŁJAVANJA

Programske aktivnosti Federalnog zavoda za zapošljavanje u 2007. godinu realizirale su se u okvirima aktivnosti na ostvarivanju funkcija utvrđenih Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, radi očuvanja dostignutog nivoa zaposlenosti i stvaranja uvjeta za povećanje broja zaposlenih u Federaciji BiH.

Mjerama aktivne politike zapošljavanja nastojalo se prvenstveno pomoći nezaposlenim osobama u traženju posla i njihovom stručnom osposobljavanju, odnosno prilagođavanju potrebama i zahtjevima poslodavaca. U osiguranju finansijske podrške poslodavcima prednost je data zapošljavanju mladih bez radnog iskustva, sa visokom, višom i srednjom stručnom spremom, kao i kvalificiranim radnicima, osobama starijim od 45 godina života i drugim teže zapošljivim kategorijama. Programima tržišta rada subvencionira se zapošljavanje nezaposlene osobe kod poslodavca u trajanju od 6 do 12 mjeseci, uz obavezu poslodavca da, nakon isteka perioda subvencioniranja, zadrži subvencioniranu osobu u radnom odnosu, u većini slučajeva, od 12 do 24 mjeseca.

U provođenju mjera aktivne politike zapošljavanja putem kantonalnih službi za zapošljavanje, Federalni zavod za zapošljavanje je u 2006. i 2007. godini osigurao sredstva, a kantonalne službe su pripremile i kandidirale odgovarajuće programe kojima je omogućeno zapošljavanje 5.681 i radno angažiranje 2.691 osobe u okviru javnih radova.

Također, Federalni zavod za zapošljavanje je implementirao Program zapošljavanja povratnika, čiji je cilj poticaj za zapošljavanje i samozapošljavanje povratnika sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH i održiv povratak u Bosni i Hercegovini. Ovim programom zaposleno je, odnosno samozaposleno 335 povratnika.

Realizacijom Drugog projekta podrške zapošljavanju (SESP) do 1.10.2007. godine (čija su ciljna grupa osobe starije od 45 godina), u trogodišnjem periodu zaposleno je 2.786 osoba kod poslodavaca, 823 osobe su pokrenule vlastiti biznis, 58 osoba je završilo obuku, a 185 osoba je bilo uključeno u javne radove. Ciljevi SESP-a su unapređenje rada službi za zapošljavanje u Federaciji BiH i zapošljavanje 6.700 nezaposlenih osoba u periodu od 01.07.2005. do 30.09.2008. godine, starijih od 45 godina, kao kategorije sa posebno otežanim pristupom zapošljavanju. Finansijska sredstva se obezbjeđuju putem Federalnog zavoda za zapošljavanje i Federalnog ministarstva rada i socijalne politike – Jedinice za implementaciju projekata socio-ekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja (PIU SESER). Ovim projektom demonstrirana je mogućnost zapošljavanja veoma teško zapošljive ciljne grupe sredstvima od 2.810 KM po korisniku. Održivost zaposlenja korisnika projekta SESP je zadovoljavajuća. Na dan 01.09.2007. istekli su ugovori za 1.147 korisnika SESP projekta i pripremljena je analiza održivosti zaposlenja (77 % osoba je nastavilo sa radom, a 23 % je raskinulo ugovor o radu).

Stanje na tržištu rada u Federaciji BiH je vrlo složeno jer nedostaju sredstva za investicije, koje su okosnica privredne obnove i razvoja. Procesi strukturnih promjena i ubrzanje privatizacije javnih poduzeća imaju neposredan uticaj na tržište rada, jer će provođenje privatizacije i restrukturiranje javnih poduzeća i primjena Zakona o stečajnom postupku dovesti do znatnog otpuštanja radnika. Stoga je u cilju pružanja podrške strukturnim reformama neophodno razumijevanje djelovanja tržišta rada i njegovih veza sa ostalim segmentima društva i privrede u cjelini.

Istovremeno, statistički izvori ukazuju na rast broja zaposlenih u 10 mjeseci 2007. godine za 6,1 % u odnosu na prosjek 2006. godine, dok je u istom periodu broj nezaposlenih (371.342) povećan za 4,6 %, pri čemu se povećao broj nezaposlenih žena i stručnih osoba za 2,6 %, kao i demobilisanih boraca (XII 2005. – 60.370, XII 2006. – 63.998, X 2007. – 87.080).

Korisnika novčane naknade (5.789) više je za 3,6 %, dok je broj korisnika zdravstvene zaštite (207.977) porastao za 0,1%.

U istom periodu iskazane su 16.402 potrebe poslodavaca za radnicima, dok je za 50 % povećan broj osoba zaposlenih posredstvom službi za zapošljavanje

Stalno povećanje registrirane nezaposlenosti posljedica je, prije svega, sticanja odgovarajućih prava (beneficija) koja osobe ostvaruju prijavom na evidenciju nezaposlenih u kantonalnim službama za zapošljavanje (prvenstveno prava na besplatnu zdravstvenu zaštitu, koje i drugi članovi porodice nezaposlene osobe stiču po ovom osnovu), kao i rada na crno, koji se ipak smanjuje nakon što je Vlade Federacije BiH formirala Štab za borbu protiv rada na crno.

Pored toga, izražen je priliv osoba iz obrazovanog sistema, i to u dva intervala, krajem proljeća i početkom ljeta (svršeni srednjoškolci koji ne nastavljaju školovanje) i u jesen (srednjoškolci koji nisu uspjeli osigurati nastavak školovanja, kao i studenti koji se školuju uz rad), a tu su i studenti koji završavaju studije, kao i mladi koji prekidaju redovno

školovanje. Cjelovit pregled ostvarenih aktivnosti u 2007. godini će biti predstavljen u Izvještaju o radu.

4. OSIGURANJE ZA SLUČAJ NEZAPOSLENOSTI I SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA

Saglasno nadležnostima utvrđenim članom 5. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje, između ostalog, predlaže mjere za unapređenje socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, usklađuje i koordinira rad službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH.

Članom 28. Zakona propisano je da zaposlenici osiguravaju svoju materijalnu i socijalnu sigurnost za vrijeme nezaposlenosti prvenstveno osiguranjem za slučaj nezaposlenosti, u skladu sa ovim i drugim zakonima.

Materijalna i socijalna sigurnost podrazumijeva novčanu naknadu i doprinose za zdravstveno i penzijsko osiguranje, u skladu sa ovim i drugim zakonima.

Osiguranje za slučaj nezaposlenosti uređeno je i kroz sistem obaveznih doprinosa prema Zakonu o doprinosima i ostalim, na osnovu ovog zakona donesenim, propisima.

Prema tim propisima, Federalni zavod i kantonalne službe za zapošljavanje nosioci su osiguranja za slučaj nezaposlenosti i dužni su imati ustrojeni sistem praćenja tog osiguranja kroz uplatu doprinosa poslodavca.

Zakonom nije propisana obaveza poslodavca da prijavljuje zaposlenike na osiguranje za slučaj nezaposlenosti, kao što je to kod penzijsko-invalidskog i zdravstvenog osiguranja, zbog čega je teže uspostaviti sistem praćenja tog osiguranja, posebno u kantonalnim službama za zapošljavanje. Federalni zavod i Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo koriste se podacima ERC ZIPO, odnosno prijavama na penzijsko-invalidsko osiguranje.

Zbog načina kako je uređen sistem zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba (na federalnom i kantonalnom nivou) i, zbog toga, sve većih problema u kantonalnim službama za zapošljavanje da odgovore tim obavezama, Federalni zavod za zapošljavanje će sa PIU SESER-om, u sklopu SESP-a, finansirati izradu izmjene i dopune Zakona o zdravstvenom osiguranju u dijelu koji se odnosi na osiguranje nezaposlenih osoba.

Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova i njihovih porodica («Službene novine Federacije BiH», broj 61/06) utvrđena su, između ostalog, prava demobiliziranih branilaca na novčanu naknadu za vrijeme trajanja nezaposlenosti, stimulatивne mjere i prednost pri zapošljavanju, prednost pri dodjeli kredita za poticanje samozapošljavanja i pravo na zdravstvenu zaštitu. U oktobru 2007. godine novčanu naknadu u skladu sa Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica ostvarilo je 84.135 lica.

5. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA

Provođenje Programa rada za 2008. godinu po ovoj metodologiji i strukturi mjera aktivne politike zapošljavanja omogućit će poređenje sa zemljama regiona i zemljama članicama Evropske unije po svim elementima, čime će se steći prava slika o mjestu Bosne i Hercegovine, odnosno Federacije Bosne i Hercegovine, postignutim rezultatima i problemima koje treba rješavati.

Provođenje aktivnih mjera utvrđenih ovim programom podrazumijeva kontinuirani monitoring i izvještavanje o njihovoj implementaciji.

Nakon jedne godine realizacije ovih programa neophodno je izvršiti i eksternu evaluaciju, o čemu će se upoznati Federalno ministarstvo rada i socijalne politike.

Mjerama aktivne politike zapošljavanja u skladu sa smjericama Vijeća Evrope u 2008. godini stimulirat će se poslodavci da zapošljavaju osobe koje teško dolaze do zaposlenja (osobe s invaliditetom, stariji od 40 godina, dugotrajno nezaposlene osobe, pripravnici – mladi koji prvi put traže zaposlenje a koji su na evidenciji najmanje 6 mjeseci, tj. osobe koje su u neravnomjernom položaju na tržištu rada).

U 2008. godini Federalni zavod za zapošljavanje će raditi na uspostavi pune usklađenosti, sinhroniziranosti i koordinaciji rada kantonalnih službi za zapošljavanje i na taj način bolje pratiti i evaluirati provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja. Tako će se definiranjem programa zapošljavanja za niz teško zapošljivih grupa nezaposlenih osoba, kroz jedinstveni javni poziv za Federaciju BiH, uz jednoobrazne aplikacije, jasno određeni slijed postupaka i bazu podataka olakšati monitoring i evaluacija projekata.

Predloženim mjerama će se unaprijediti zapošljavanje nezaposlenih osoba i stvoriti pretpostavke za provođenje šire politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja u Federaciji BiH u skladu sa smjericama Evropske unije.

U 2008. godini Federalni zavod za zapošljavanje će finansirati mjere aktivne politike zapošljavanja usmjerene na najugroženije kategorije nezaposlenih osoba, a koje će se implementirati putem kantonalnih službi za zapošljavanje. Finansijskim planom za 2008. godinu planirana su sredstva u iznosu od 3.500.000 KM za programe koji će se provoditi posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje.

5.1. SUFINANSIRANJE ZAPOŠLJAVANJA DUGOTRAJNO NEZAPOSLENIH OSOBA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Poticati zapošljavanje osoba koje se duži period nalaze na evidenciji nezaposlenih
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Sufinansiranje osoba bez zanimanja (NSS i NKV) u trajanju od 12 mjeseci u iznosu od 230 KM mjesečno • Sufinansiranje osoba stručnih zanimanja i srednje stručne spreme (KV i SSS) u trajanju od 12 mjeseci u iznosu od 300 KM mjesečno • Sufinansiranje osoba više i visoke stručne spreme (VŠS i VSS) u trajanju od 12 mjeseci u iznosu od 400 KM mjesečno
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Nezaposlene osobe koje su provele najmanje 12 od prethodnih 18 mjeseci na evidenciji službe za zapošljavanje, bez obzira na spol, radni staž, životnu dob i stepen obrazovanja • Nezaposlene osobe koje su provele najmanje 6 od prethodnih 9 mjeseci na evidenciji službe za zapošljavanje a mlađe su od 25 godina, bez obzira na spol, radni staž i stepen obrazovanja
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva Federalnog zavoda za 2008. godinu
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Federalno ministarstvo rada i socijalne politike • Kantonalne službe za zapošljavanje

5.2. SUFINANSIRANJE ZAPOŠLJAVANJA POSEBNIH GRUPA NEZAPOSLENIH OSOBA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Poticati zapošljavanje posebnih grupa osoba koje se nalaze na evidenciji nezaposlenih
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Sufinansiranje osoba bez zanimanja (NSS i NKV) u trajanju od 12 mjeseci u iznosu od 230 KM mjesečno • Sufinansiranje osoba stručnih zanimanja i srednje stručne spreme (KV i SSS) u trajanju od 12 mjeseci u iznosu od 300 KM mjesečno • Sufinansiranje osoba više i visoke stručne spreme (VŠS i VSS) u trajanju od 12 mjeseci u iznosu od 400 KM mjesečno
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Nezaposleni demobilisani borci, supružnici poginulih i nestalih boraca, osobe iz obitelji sa dvoje i više nezaposlenih i samohrani roditelji maloljetne djece koji su najmanje 6 mjeseci na evidenciji službe za zapošljavanje • Osobe s invaliditetom, žene žrtve nasilja, žrtve trgovanja ljudima i liječeni ovisnici bez propisane dužine prijave na evidenciji nezaposlenih
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva Federalnog zavoda za 2008. godinu
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Federalno ministarstvo rada i socijalne politike • Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata • Kantonalne službe za zapošljavanje

5.3. SUFINANSIRANJE ZAPOŠLJAVANJA MLADIH OSOBA BEZ RADNOG ISKUSTVA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Poticati zapošljavanje mladih osoba koje se nalaze na evidenciji nezaposlenih
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Sufinansiranje osoba bez zanimanja (NSS i NKV) u trajanju od 12 mjeseci u iznosu od 230 KM mjesečno • Sufinansiranje osoba stručnih zanimanja i srednje stručne spreme (KV i SSS) u trajanju od 12 mjeseci u iznosu od 300 KM mjesečno • Sufinansiranje osoba više i visoke stručne spreme (VŠS i VSS) u trajanju od 12 mjeseci u iznosu od 400 KM mjesečno
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Nezaposlene osobe mlađe od 27 godina: <ul style="list-style-type: none"> ○ bez zanimanja (NSS i NKV) ili završenog osnovnog obrazovanja uz stručno osposobljavanje (PKV) ○ stručnih zanimanja (KV) i srednje stručne spreme (SSS) ○ više i visoke stručne spreme (VŠS i VSS) ○ najmanje 6 mjeseci na evidenciji službe za zapošljavanje ○ bez radnog iskustva u struci ○ čije je sufinansiranje zapošljavanja usmjereno na pripravničko stažiranje u zvanju/zanimanju (VSS, VŠS, SSS i KV) i sticanje prvog radnog iskustva (NSS i NKV) <p>Obaveza poslodavca je zadržavanje sufinansirane osobe u radnom odnosu 24 mjeseca</p>

Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva Federalnog zavoda za 2008. godinu
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Kantonalne službe za zapošljavanje

5.4. **SUFINANSIRANJE OBUKE I PREKVALIFIKACIJE (STICANJA NOVIH ZNANJA, VJEŠTINA I ZANIMANJA) RADI ZAPOŠLJAVANJA KOD POZNATOG POSLODAVCA**

Cilj ove mjere je obrazovati nezaposlene osobe za potrebe tržišta rada, te usavršiti znanja i vještine nezaposlenih osoba. Kroz specifične projekte u saradnji sa ovlaštenim obrazovnim i stručnim institucijama ili kod poslodavaca, uz stručni nadzor obrazovnih institucija, razviti programe dokvalifikacije, prekvalifikacije i obuke za sticanje novih znanja, vještina, zanimanja i sposobnosti nezaposlenih osoba, a na bazi iskazanih potreba poslodavaca, do kojih će se doći javnim pozivom i direktnim kontaktom službi sa poslodavcima.

Imajući u vidu da obrazovanje i obučavanje predstavljaju najbolju investiciju za maksimalno korištenje ljudskih potencijala, što bitno utiče na razvoj konkurentnosti, stvaranje novih radnih mjesta, poslova i socijalnu stabilnost, a u skladu sa definiranim potrebama tržišta, potrebno je organizirati obuku nezaposlenih lica prekvalifikacijom ili dokvalifikacijom kako bi se pripremili za uključivanje na tržište rada sa traženim zanimanjima. Također, sufinansirat će se obuka ovladavanja novim proizvodnim tehnikama i tehnološkim dostignućima za već zaposlene osobe, a radi zadržavanja posla.

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Za poznatog poslodavca poticati obuku i prekvalifikaciju osoba prijavljenih na evidenciji nezaposlenih • Poticati obuku već zaposlenih radi zadržavanja posla • Povećati tržišnu konkurentnost određenog broja osoba sa nižim kvalifikacijama, bez radnog iskustva ili poznavanja savremenih znanja i vještina u struci, prijavljenih na evidenciji nezaposlenih
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Opća obuka u dodatnim znanjima i vještinama (strani jezik, informatička obuka...) • Dokvalifikacija i prekvalifikacija (sticanje stručnih znanja u vezi sa zvanjem/zanimanjem) • Trajanje subvencije najduže do tri mjeseca u visini do 1.500 KM (nastava i materijalni troškovi, troškovi naknade za ishranu, prijevoza, osiguranja na poslu i sl.)
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Osobe nižeg stepena obrazovanja (NSS, NKV i PKV) i osobe sa III i IV stepenom obrazovanja starije od 25 godina prijavljene na evidenciju nezaposlenih najmanje 12 mjeseci • Osobe nižeg stepena obrazovanja (NSS, NKV, PKV) i osobe sa III i IV stepenom obrazovanja mlađe od 25 godina prijavljene na evidenciju nezaposlenih najmanje 6 mjeseci • Osobe s invaliditetom – bez obzira na dužinu prijave na evidenciju nezaposlenih • Zaposlene osobe kojima je potrebna obuka radi zadržavanja posla
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva Federalnog zavoda za 2008. godinu
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke • Kantonalne službe za zapošljavanje

5.5. JAVNI RADOVI

Cilj ove mjere je, na izvođenju radova od općeg interesa za Federaciju BiH (npr. ekološki projekti i sl.), mobilizirati na privremenim i povremenim poslovima određene socijalne grupe (dugoročno) nezaposlenih osoba sa nižim stepenom obrazovanja.

Društveno korisnim radom se nastoji afirmirati njihova socijalna uključenost i ublažiti socijalna posljedica prisutne nezaposlenosti.

Partneri u realizaciji programa:

- Federalno ministarstvo kulture i sporta i
- Federalno ministarstvo okoliša i turizma.

Ciljne grupe:

- Nezaposlene osobe niže stručne spreme i nekvalifikovani radnici (NSS i NKV) stariji od 40 godina prijavljeni na evidenciju nezaposlenih najmanje 12 mjeseci
- Nezaposlene osobe niže stručne spreme i nekvalifikovani radnici (NSS i NKV) mlađi od 25 godina prijavljeni na evidenciju nezaposlenih najmanje 6 mjeseci
- Samohrani roditelji maloljetne djece niže stručne spreme i nekvalifikovani radnici (NSS i NKV), bez obzira na godine života, prijavljeni na evidenciju nezaposlenih najmanje 6 mjeseci

Opći kriteriji:

Programi za javne radove treba da zadovoljavaju sljedeće kriterije:

- da se temelji na društveno korisnom radu
- da bude neprofitan i nekonkurentan postojećoj privredi u regiji
- da je radno - intenzivni
- inicijator i izvođač treba da osiguraju potrebna materijalna sredstva za rad
- prednost će imati projekti iz područja socijalne pomoći, njege starih osoba, zaštite i očuvanja okoliša, te održavanja kulturno - historijskih objekata
- u program se može uključiti najviše 30 osoba po jednom subjektu.

Visina subvencije:

- 250 KM mjesečno po osobi
- plaćanje troškova prevoza u visini 60 KM

Trajanje subvencije:

- do 3 mjeseca

Dokumentacija:

Potencijalni korisnici programa javnih radova treba da dostave projekat javnih radova koji sadrži:

- naziv projekta
- opis projekta
- cilj projekta
- aktivnosti
- planirani datum početka programa i trajanje programa
- opće podatke o inicijatoru/izvođaču programa (naziv tijela, ustanove, udruženja i sl., ID broj, djelatnost, adresu, datum i mjesto registracije, ukupan broj zaposlenih i sl.)
- potrebna sredstva
- izvore finansiranja
- broj osoba koje će biti uključene u projekat
- partnere u provođenju projekta.

5.6. OBUKA I PRIPREMA NEZAPOSLENIH ZA POKRETANJE BIZNISA

Cilj ove aktivnosti jeste razvijanje svijest o individualnoj odgovornosti za rješavanje vlastitog zapošljavanja. Posebnim mjerama edukacije budućih poduzetnika ohrabrivat će se i poticati samozapošljavanje i početak manjih poslovnih aktivnosti uz korištenje vlastitih sredstava i sredstava iz drugih izvora, a posebno razvoj partnerstva.

Da bi se potakao razvoj poduzetništva potrebno je olakšati osnivanje i vođenje malog biznisa i uspostaviti saradnju sa svima koji učestvuju u kreiranju svijesti o poduzetništvu, kako bi se istakle pozitivne strane poduzetništva i privatne inicijative. Prednost će imati projekti koji potiču razvoj manje razvijenih regiona, a u skladu su sa prioritetima privrednog razvoja, kao i projekti kojima se zapošljavaju teže zapošljive grupe.

Osnovnu komponentu takvog koncepta pripreme za samozapošljavanje čini edukacija osoba koje žele započeti biznis, a koje po pravilu najteže dolaze do sredstava posredstvom poslovnih banaka i drugih finansijskih institucija.

Edukaciju poduzetnika čine dva segmenta:

Prvi se sastoji iz obuke za poticanje samozapošljavanja, koja je interaktivnog karaktera i ima za cilj selekciju osoba sa predispozicijama za uspješno bavljenje biznisom, upoznavanje sa poduzetničkim načinom razmišljanja, upoznavanje sa procesom pokretanja sopstvenog biznisa, razmjenu iskustava i ideja sa drugim učesnicima itd.

Drugi predstavlja obuku iz elementarnih znanja o poduzetništvu – koji čini zaokruženu cjelinu od dobivanja finansijskih sredstava do realizacije biznis ideje i smjernica za uspješno poslovanje. Ovaj segment će potencijalnim poduzetnicima pružati elementarna znanja o:

- pravima i obavezama po osnovu programa samozapošljavanja (uvjeti dodjele sredstava i kontrola namjenske upotrebe sredstava)
- registriranju djelatnosti (osnivanje poduzeća, samostalne radnje, poljoprivredne djelatnosti i dr.)
- pravnoj regulativi (radni odnosi i poslovni ugovori)
- osnovnim pojmovima iz računovodstva (porezi, doprinosi)
- izradi i ocjeni biznis plana kao sredstva provjere valjanosti biznis ideje
- osnovnim pretpostavkama za uspješan start malog biznisa.

Partneri u realizaciji obuke:

- Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta,
- regionalne razvojne agencije, privredne komore i druge institucije.

Uvođenje ovakvog pristupa omogućava zaokruživanje sistema kojim Federalni zavod za zapošljavanje kontinuirano stimulira razvoj poduzetništva radi efikasnijeg osnivanja i razvoja malih i srednjih poduzeća i nadograđuje poslovno poduzetničku sposobnost u društvu.

5.7. PROGRAM SAMOZAPOŠLJAVANJA I ZAPOŠLJAVANJA POV RATNIKA

Konkretnim vidovima pomoći želi se povećati broj osoba koje već rade ili bi započele poljoprivredni, agrobiznis ili biznis u maloj privredi, formalizirajući njihov radno-pravni status. Istovremeno bi se smanjio broj osoba na evidenciji za zapošljavanje. Finansijskim planom za 2008. godinu za ovaj program planirana su sredstva u iznosu od 1.735.000 KM.

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> Poticati samozapošljavanje, zapošljavanje i održiv povratak povratnika u Bosni i Hercegovini
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> Sufinansiranje samozapošljavanja povratnika u iznosu od 3.000 do 4.000 KM bespovratno po jednoj osobi, sa obavezom korisnika da se neće prijaviti na evidenciju 24 mjeseca od dana dobivanja finansijskih sredstava za pokretanje poljoprivredne djelatnosti, seoskog turizma, zanatske djelatnosti ili druge vrste malog biznisa Sufinansiranje poslodavaca radi zapošljavanja osoba sa evidencije sa 2.500 KM bespovratno po jednoj osobi, na ime prilagođavanja poslovnog prostora, za nabavku potrebnih sredstava za proizvodnju i opreme, sa obavezom poslodavca da zaposlenu osobu zadrži u radnom odnosu najmanje 24 mjeseca
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> Nezaposlene osobe – povratnici u prijeratno prebivalište
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> Sredstva Federalnog zavoda za 2008. godinu
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica Kantonalne službe za zapošljavanje

5.8. SAJAM / BERZA RADA I ZAPOŠLJAVANJA

Radi uspostavljanja i jačanja neposrednije saradnje sa poslodavcima i drugim socijalnim partnerima, Federalni zavod za zapošljavanje će i u 2008. godini učestvovati na svim manifestacijama i skupovima na kojima se promovira razvoj privrede, tržište rada i zapošljavanje u Bosni i Hercegovini i sufinansirati sajmove za zapošljavanje koje organiziraju kantonalne službe za zapošljavanje

5.9. ZAJEDNIČKI PROGRAMI SA DRUGIM INSTITUCIJAMA I USTANOVAMA

5.9.1. DRUGI PROJEKAT PODRŠKE ZAPOŠLJAVANJU (SESP)

Bosna i Hercegovina/Federacija Bosne i Hercegovine je dobila kredit od Međunarodne asocijacije za razvoj (IDA- grupacija Svjetske banke), od kojeg se dio sredstava koristi za zapošljavanje, samozapošljavanje i obuku. Ciljevi SESP-a jesu unapređenje rada službi za zapošljavanje u Federaciji BiH i, u periodu od 01.07.2005. do 30.09.2008. godine, zapošljavanje 6.700 nezaposlenih starijih od 40 godina, kao kategorije sa posebno otežanim pristupom zapošljavanju.

Finansijska sredstva se obezbjeđuju putem Federalnog zavoda za zapošljavanje i Federalnog ministarstva rada i socijalne politike – Jedinice za implementaciju projekata socio-ekonomske podrške, obuke i prezapošljavanja (PIU SESER).

Finansijskim planom za realizaciju SESP-a u 2008. godini predviđena su sredstva u iznosu od 4.500.000 KM. Ovim projektom u 2008. godini predviđeno je zapošljavanje najmanje 2.000 nezaposlenih osoba.

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> Poticati zapošljavanje, samozapošljavanje i obuku nezaposlenih osoba starijih od 40 godina, te njihovo uključivanje u javne radove
--------------	--

Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Predviđene mjere u okviru projekta SESP: <ul style="list-style-type: none"> ○ sufinansiranje zapošljavanja u iznosu 2.500 KM ○ sufinansiranje samozapošljavanja u iznosu 2.500 KM ○ finansiranje obuke u iznosu 1.200 KM ○ finansiranje javnih radova u iznosu 600 KM
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Nezaposlene osobe, životne dobi od 40 godina i više, prijavljene na evidenciju nezaposlenih najmanje 30 dana prije objavljivanja javnog poziva i koje su zainteresirane da se uključe u programe samozapošljavanja u poljoprivredi i malom biznisu i programe obuke • Poslodavci i poduzeća iz Federacije BiH koji su zainteresirani da zaposle ovu kategoriju nezaposlenih osoba uz finansijsku podršku iz SESP projekta
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva Federalnog zavoda za 2008. godinu i kredita od Međunarodne asocijacije za razvoj (IDA- grupacija Svjetske banke)
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Federalno ministarstvo rada i socijalne politike • PIU SESER • Kantonalne službe za zapošljavanje

Aktivnosti koje se planiraju u 2008. godini, a koje su predviđene Sporazumom o zajedničkom finansiranju projektnih aktivnosti SESP-a kao tehnička pomoć, jesu:

- Izrada propisa za oslobađanje službi za zapošljavanje tereta administracije zdravstvenog osiguranja – Inicijativa da se pristupi izmjenama kojim bi se izmjestilo administriranje zdravstvene zaštite nezaposlenih osoba iz sektora zapošljavanja u pripadajući sektor, kako bi se službe za zapošljavanje „rasteretile“ i usmjerile rad u osnovnoj funkciji posredovanja u zapošljavanju
- Učestvovanje privatnog sektora i podugovarača u pružanju usluga posredovanja u zapošljavanju, te izrada propisa u ovoj oblasti u skladu sa ILO i standardima Evropske unije - Inicijativa za izradu zakonskih akata koji će omogućiti rad privatnih posrednika pri zapošljavanju
- Realizacija obuke zaposlenika službi za zapošljavanje na svim nivoima, kao stalna aktivnost u okviru SESP-a:
 - Obuka zaposlenika službi za primjenu tehnika aktivnog traženja posla
 - Opća informatička obuka zaposlenika službi uz izdavanje odgovarajućih certifikata
- Izbor ovlaštene certifikacijske kuće koja će izvršiti certifikacijsku provjeru i dodjelu ISO 9001:2000 certifikata, ukoliko budu zadovoljeni zahtjevi standarda
- Druge aktivnosti predviđene Sporazumom o implementaciji i finansiranju projektnih aktivnosti SESP-a u 2008. godini.

5.9.2. FINANSIRANJE POTICAJA ZAPOŠLJAVANJA IZ SREDSTAVA REVOLVINGA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Finansiranje stalnih i trajnih obrtnih sredstava radi zapošljavanja, samozapošljavanja i/ili održavanja postojeće zaposlenosti
--------------	--

Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Kreditiranje krajnjih korisnika iz sredstava revolvinga putem banaka prema pojedinačnim zahtjevima korisnika uz primjenu bankarskih procedura kod ocjene boniteta korisnika • Praćenje i ocjena ostvarenih efekata
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Pravne i fizičke osobe registrirane na području Federacije BiH • Povratnici u prijeratno prebivalište • Osobe koje započinju privrednu djelatnost osim za djelatnosti trgovine i ugostiteljstva
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Investicijska banka Federacije Bosne i Hercegovine
Potrebna finansijska sredstva za 2008. godinu:	<ul style="list-style-type: none"> • Prema otplatnom planu povrata sredstava iz kredita Federalnog zavoda u periodu 2002-2004. i dijela od povrata revolvinga u 2006. godini

5.9.3. FINANSIRANJE POTICANJA ZAPOŠLJAVANJA DEMOBILISANIH BORACA/RAZVOJAČENIH BRANITELJA IZ SREDSTAVA REVOLVINGA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Finansiranje stalnih i trajnih obrtnih sredstava radi zapošljavanja, samozapošljavanja i/ili održavanja postojeće zaposlenosti demobilisanih boraca/razvojačenih branitelja
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Kreditiranje krajnjih korisnika iz sredstava revolvinga putem Investicijske banke F BiH po pojedinačnim zahtjevima korisnika uz primjenu bankarskih procedura kod ocjene boniteta korisnika, s tim da Federalni zavod preuzima rizik povrata odobrenih sredstava • Praćenje i ocjena ostvarenih efekata
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Demobilisani borci/razvojačeni branitelji – pravne i fizičke osobe registrirane na području Federacije BiH • Povratnici u prijeratno prebivalište • Osobe koje započinju privrednu djelatnost
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Investicijska banka Federacije BiH

5.9.4. PROGRAM MJERA ZA SOCIJALNO ZBRINJAVANJE ZAPOSLENIKA KOJI ĆE U PROCESU PRIVATIZACIJE, STEČAJA, LIKVIDACIJE I RESTRUKTURIRANJA PODUZEĆA OSTATI BEZ POSLA

Za Program mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla, koji je donijela Vlada Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», broj 5/07) predviđeno je Finansijskim planom za 2008. godinu 9.800.000 KM.

Sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje odobrat će se kantonalnim službama u skladu sa Operativnim planom, koji sadrži i sljedeće kriterije:

- 40% prema ukupnom broju zaposlenih u kantonu
- 30% prema ukupnom broju nezaposlenih u kantonu

- 20% prema ukupnom broju novoprijavljenih nezaposlenih u kantonu
- 10% sredstava rasporedit će se linearno.

Raspoloživa sredstva sa posebnog računa Federalnog zavoda za zapošljavanje usmjeravat će se na posebne račune kantonalnih službi.

Kantonalna služba je dužna dostaviti Federalnom zavodu za zapošljavanje izvještaj o namjenskom korištenju sredstava. Izvještaj se dostavlja kvartalno i treba da sadrži:

- Podatke o poduzeću i osnovi za utvrđivanje viška zaposlenika (stečaj, likvidacija, restrukturiranje ili privatizacija)
- Spisak viška zaposlenika po kvalifikacionoj strukturi, godinama života i dužini radnog staža (u slučaju stečaja i likvidacije)
- Program zbrinjavanja viška zaposlenika i odluku nadležnog resornog ministarstva o odobravanju programa
- Izvor sredstava i način zbrinjavanja viška zaposlenika.

Ukoliko se utvrdi da nekim kantonalnim službama ova sredstva nisu potrebna, ta sredstva će biti usmjerena, po navedenim kriterijima, onim kantonalnim službama kojima su potrebna.

5.9.5. PROGRAM ZAPOŠLJAVANJA MLADIH U BOSNI I HERCEGOVNI

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Poticati zapošljavanje, samozapošljavanje i obuku mladih nezaposlenih osoba
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Formiranje 13 centara za savjetovanje i posredovanje u zapošljavanju mladih u okviru biroa za zapošljavanje u Federaciji BiH
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Mladi, starosne dobi do 27 godina, prijavljeni na evidenciju nezaposlenih u Federaciji BiH
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP) i Federalnog zavoda za 2008. godinu
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • UNDP • kantonalne službe za zapošljavanje
Potrebna finansijska sredstva za 2008. godinu:	<ul style="list-style-type: none"> • 55.000 KM
Vrijeme realizacije:	<ul style="list-style-type: none"> • 2008 - 2010. godina

5.10. PROFESIONALNA ORIJENTACIJA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Učiniti dostupnim informacije o faktorima koji su značajni za profesionalni izbor i razvoj karijere
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada web stranice – „Abeceda za razvoj karijere“ • Priprema software-a za profesionalno usmjeravanje i selekciju • Izrada informativno – edukativnih brošura i letaka
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Mladi pred izborom zanimanja/zvanja (učenici, studenti) • Učenici završnih rasreda osnovne i srednje škole, poslodavci, nezaposlene osobe
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva Federalnog zavoda za 2008. godinu

Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke • Kantonalne službe za zapošljavanje, Zavod Papiot
Potrebna finansijska sredstva za 2008. godinu:	<ul style="list-style-type: none"> • 30.000 KM

5.11. ISPITIVANJE TRŽIŠTA RADA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Anketirati definirani uzorak poslodavaca u 2008. godini prema utvrđenoj proceduri i kriterijima
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada i publiciranje državnog izvještaja o oblasti tržišta rada i zapošljavanja • Priprema/obuka savjetodavaca/nezaposlenih osoba za potrebe anketiranja poslodavaca • Izrada i publiciranje odgovarajućih analiza tržišta rada i zapošljavanja na nivou Federacije BiH • Diseminacija i promocija rezultata anketiranja (konferencije za javno informiranje, stručni skupovi, okrugli stolovi) • Praćenje i ocjena ostvarenih efekata
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Poslodavci koji zapošljavaju pet i više radnika a registrirani su u Bosni i Hercegovini
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva Federalnog zavoda za 2008. godinu
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Asocijacija poslodavaca u Bosni i Hercegovini, Privredna komora Federacije Bosne i Hercegovine, kantonalne službe za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje Republike Srpske, Zavod za zapošljavanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, poslodavci
Potrebna finansijska sredstva za 2008. godinu:	<ul style="list-style-type: none"> • 30.000 KM

5.12. AKTIVNA SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA

Federalni zavod za zapošljavanje će i u 2008. godini nastaviti da intenzivno učestvuje i/ili pruža podršku razvojnim programima i projektima međunarodnih institucija, kao što je reforma srednjeg stručnog i visokog obrazovanja, proces transformiranja sektora tržišta rada i zapošljavanja i približavanja standardima Evropske unije i sl.

Posebna podrška Federalnog zavoda za zapošljavanje bit će pružena nastavku programa Evropske unije za srednje stručno obrazovanje i obuku (VET III), programu Njemačkog društva za tehničku saradnju (GTZ), kao i korištenju Instrumenta predpristupne pomoći (IPA), koji će Bosna i Hercegovina imati mogućnost da koristi u periodu 2007 – 2013., te izradi Nacionalne strategije zapošljavanja Bosne i Hercegovine i godišnjeg Akcionog plana zapošljavanja u okviru Projekta Evropske unije (CARDS).

5.13. *PROJEKAT STRUČNOG USAVRŠAVANJA LJUDSKIH POTENCIJALA U FEDERALNOM ZAVODU I KANTONALNIM SLUŽBAMA ZA ZAPOŠLJAVANJE*

5.13.1. CENTAR ZA OSPOSOBLJAVANJE STRUČNIH RADNIKA I ZA RAZVOJ I IMPLEMENTACIJU MJERA AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> Stvoriti odgovarajuće preduvjete za kontinuirano osposobljavanje i profesionalno napredovanje stručnih radnika u Federalnom zavodu i kantonalnim službama za zapošljavanje radi rješavanja problema prisutnih u njihovom svakodnevnom radu¹
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> Inicijalni seminari za savjetodavce – 30 grupa Formiranje stručnog tima savjetodavaca – 36 trenera Intenzivno osposobljavanje trenera za rad sa nezaposlenim osobama Priprema jedinstvene doktrine rada Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje Jednodnevne interaktivne radionice sa nezaposlenim osobama – 48 radionica
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> Rukovodeće osoblje, stručni saradnici, savjetodavci/posrednici u zapošljavanju
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> Sredstva Federalnog zavoda za 2008. godinu
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> Kantonalne službe za zapošljavanje, Zavod Papiot
Vrijeme realizacije:	<ul style="list-style-type: none"> 2008 – 2010. godina

5.14. „USPJET ĆU“ – PILOT PROJEKAT AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> Kratkoročni ciljevi: informiranje i motiviranje stručnih radnika Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje, razvoj novih pristupa, metoda i tehnika na području zapošljavanja Srednjoročni ciljevi: informiranje šire javnosti radi ostvarivanja uticaja na promjenu sistema vrednovanja u društvu, rad sa teško zapošljivim grupama nezaposlenih Dugoročni ciljevi: promjena svijesti nezaposlenih osoba u smislu aktivnijeg uključivanja na tržište rada, sistematski pristup smanjenju nezaposlenosti prema mogućnostima privrede, povećanje kvaliteta radne snage (motiviranost, fleksibilnost, spremnost na rad, osposobljavanje i školovanje), sistematsko uključivanje teško zapošljivih nezaposlenih osoba na tržište rada
--------------	--

¹Stručni radnici su svi zaposlenici koji su aktivno uključeni u kreiranje, pripremu, realizaciju i nadzor mjera aktivne politike zapošljavanja na federalnom i kantonalnom nivou djelovanja, te u aktivnosti informiranja, savjetovanja i posredovanja u zapošljavanju na općinskom nivou djelovanja.

Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Radionice – povećanje osobnih kompetencija polaznika obuke (samopoštovanje, motivacija, pozitivan stav) • Kreiranje nacrt profesionalne karijere (prepoznavanje vlastitih mogućnosti zapošljavanja i mogućnosti tržišta rada, kreiranje nacrt zapošljavanja) • Sticanje savremenih znanja i vještina potrebnih za uključivanje na tržište rada • Aktivno traženje zaposlenja ili uključivanje u proces obrazovanja/obuke
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Savjetodavci, visokoobrazovane osobe i drugi, teško zapošljive osobe sa evidencije nezaposlenih
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva Federalnog zavoda za 2008. godinu
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Kantonalne službe za zapošljavanje, Zavod Papiot

5.15. TRŽIŠNO ORIJENTIRANI RAZVOJ ORGANSKE POLJOPRIVREDE I STVARANJE RADNIH MJESTA U BOSNI I HERCEGOVINI – PILOT PROJEKAT AKTIVNE POLITIKE ZAPOSŁJAVANJA

Cilj:	<ul style="list-style-type: none"> • Poticati tržišno orijentirani razvoj organske poljoprivrede u Bosni i Hercegovini radi otvaranja novih radnih mjesta i stvaranja uvjeta za održiv povratak
Planirane aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Selekcija nezaposlenih korisnika (polaznika) projekta – polaznika obuke • Obuka i priprema korisnika • Nabavka sadnog materijala, sistema za navodnjavanje, te sredstava za prihranu i zaštitu • Organska proizvodnja voća i povrća • Uspostavljanje kriterija za organsku certifikaciju • Razvoj tržišta za organsku poljoprivredu • Monitoring i izvještavanje o efektima projekta
Ciljna grupa:	<ul style="list-style-type: none"> • Nezaposleni povratnici i demobilisani borci sa područja Mostara i Gornjeg Vakufa/Uskoplja
Način finansiranja:	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva Federalnog zavoda za 2008. godinu
Partneri u realizaciji:	<ul style="list-style-type: none"> • Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva • ECON – Mreža za ekonomsku saradnju, Služba za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanskog kantona, Služba za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona
Potrebna finansijska sredstva za 2008. godinu:	<ul style="list-style-type: none"> • 77.765 KM
Vrijeme realizacije:	<ul style="list-style-type: none"> • 2008 – 2010. godina

6. INFORMIRANJE

U 2008. godini potrebno je održavati aktivnu saradnju sa masovnim medijima, kao glavnim kanalom informiranja javnosti, koje će biti usmjereno ka nezaposlenim osobama i poslodavcima.

Na osnovu četverogodišnje Strategije komuniciranja i godišnjeg operativnog plana komunikacije uspostaviti će se odgovarajući procesi komunikacije i kvalitetni odnosi s javnošću.

Nastavit će se sa razvijanjem informiranja putem Interneta, objavljivanjem redovnih saopštenja za javnost i statističkih izvještaja iz oblasti zapošljavanja i o uslugama i mogućnostima koje nude Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanje. Konferencije za novinare će se održavati prema potrebi, odnosno za potrebe promocije određenih projekata i rezultata aktivnosti.

**PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA**

Jozo Ursa

Broj: 01/1-34-3250/07

Datum: 31.01.2008.